

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-04-20

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Kjerstin Nordborg och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Ny lag om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden

Enligt en lagrådsremiss den 11 mars 2010 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden,
2. lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.,
3. lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Jan Stockhaus.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att lagen (1956:245) om uppgiftsskyldighet rörande pris- och konkurrensförhållanden ersätts av en ny lag om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden.

Förslaget till lag om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden

1, 2 och 4 §§

I 1 § anges lagens syfte, i 2 § ges Konkurrensverket möjlighet att ålägga företag och andra att ge in uppgifter som verket behöver för att fullgöra det nämnda syftet och i 4 § begränsas möjligheterna för verket att meddela sådana ålägganden av proportionalitetsprincipen. Lagrådet, som vill sätta ett frågetecken för om det är nödvändigt att i lagen föra in en uttrycklig bestämmelse om den numera i svensk rätt fast etablerade proportionalitetsprincipen, föreslår att bestämmelserna förs samman i en enda paragraf med beteckningen 1 § och av följande lydelse:

För att tillgodose de behov av uppgifter om marknads- och konkurrensförhållanden som Konkurrensverket har för att främja en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet och en effektiv offentlig upphandling får Konkurrensverket ålägga

1. ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, eller
2. en kommun eller ett landsting som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur att redovisa kostnader och intäkter i verksamheten.

Ett åläggande får inte meddelas om det skulle innebära kostnader eller olägenheter för den uppgiftsskyldige som inte står i rimligt förhållande till den nytta Konkurrensverket kan beräknas ha av att åläggandet fullgörs.

Ett åläggande gäller omedelbart, om något annat inte bestäms.

Genomförs Lagrådets förslag måste numreringen av övriga paragrafer göras om.

2 §

Enligt första stycket 1 får Konkurrensverket ålägga ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar, *eller annat* (Lagrådets kursivering). Vid föredragningen har upplysts att med "annat" avses exempelvis varuprover (se förarbetena till 1982 års konkurrenslag [prop. 1981/82:165, s. 298] och 1993 års konkurrenslag [prop. 1992/93:156, s. 107]). Det bör i den fortsatta beredningen övervägas om Konkurrensverket fortfarande kan behöva få tillgång också till annat än uppgifter och handlingar, såsom exempelvis varuprover.

3 §

Lagrådet föreslår att orden "någon skyldighet att röja" utgår ur punkt 4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Vid föredragningen har upplysts att lagen sannolikt inte kommer att träda i kraft förrän efter utgången av år 2010.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.

1 §

Lagrådet föreslår att orden "bestämmelserna i dessa lagar" byts mot "rättegångsreglerna i dessa lagar".

Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:160) om vissa rörledningar

9 §

Lagrådet hänvisar till vad som anförts ovan om proportionalitetsprincipen under 1, 2 och 4 §§ förslaget till lag om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden.